

KLASA: 602-04/17-04/0057
URBROJ: 355-02-04-19-0013
Zagreb, 3. srpnja 2019. godine

AKREDITACIJSKA PREPORUKA
Agencije za znanost i visoko obrazovanje
u postupku reakreditacije
Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci

1. Uvod

U postupku reakreditacije visokih učilišta, koja je temeljem Plana reakreditacije visokih učilišta Agencije za znanost i visoko obrazovanje (u dalnjem tekstu: Agencija), provedena u 2018. godini, vrednovan je **Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci**.

Akreditacijski savjet je imenovao stručno povjerenstvo koje je posjetilo vrednovano visoko učilište u razdoblju 19.-22. studeni 2018. godine na lokaciji sjedišta visokog učilišta i na lokaciji izvan sjedišta visokog učilišta, u Zaboku.

Rad stručnog povjerenstva temeljio se na samoanalizi koju je izradilo vrednovano visoko učilište, Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09) (u dalnjem tekstu: Zakon), Pravilniku o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10), Pravilniku o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne novine“, broj 83/10) (u dalnjem tekstu zajednički: Pravilnici), dokumentu „**Standardi za vrednovanje kvalitete sveučilišta i sastavnica sveučilišta u postupku reakreditacije visokih učilišta**“ te na saznanjima stečenim tijekom posjeta.

Nakon obavljenog posjeta, stručno povjerenstvo je donijelo završno izvješće.

Završno izvješće sadrži analizu svake teme, preporuke za poboljšanje i ocjenu kvalitete svake teme te detaljnu analizu svakog standarda, preporuke za poboljšanje i ocjenu kvalitete svakog standarda. Završno izvješće predstavlja sastavni dio ove Akreditacijske preporuke.

Vrednovano visoko učilište se očitovalo na završno izvješće stručnog povjerenstva.

Na temelju završnog izvješća stručnog povjerenstva s pripadajućom ocjenom kvalitete i očitovanja vrednovanog visokog učilišta, Akreditacijski savjet je, u skladu s točkom 3.11. dokumenta Postupak reakreditacije visokih učilišta (KLASA: 602-04/18-04/0025; URBROJ: 355-02-04-18-0001, od dana 23. svibnja 2018. godine) (u dalnjem tekstu: Postupak reakreditacije visokih učilišta), na 105. sjednici, održanoj dana 28. svibnja 2019. godine, raspravljao o vrednovanom visokom učilištu te donio prethodno stručno mišljenje.

2. Mišljenje Akreditacijskog savjeta

Na temelju točke 3.11. i 3.14. Postupka reakreditacije visokih učilišta, a u vezi s člankom 22. i člankom 26. stavak 3. Zakona, Akreditacijski savjet je na svojoj 105. sjednici, održanoj dana 28. svibnja 2019. godine, donio sljedeće mišljenje:

1. Agenciji za znanost i visoko obrazovanje preporuča se donošenje akreditacijske preporuke kojom ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje preporuča izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka od 3 godine za djelatnost visokog obrazovanja i znanstvenu djelatnost Fakultetu za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci.

Ukoliko visoko učilište ispuni tražene uvjete za djelatnost visokog obrazovanja i znanstvenu djelatnost prije isteka pisma očekivanja, preporuča se, po dostavi dokaza, razmotriti izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti.

2. Vrednovano visoko učilište je dužno najkasnije tri mjeseca prije isteka vremenskog roka za uklanjanje nedostataka koje je određeno pismom očekivanja podnijeti Agenciji izvješće o učinjenom na hrvatskom i engleskom jeziku u pisanim i elektroničkim obliku.

Mišljenje Akreditacijskog savjeta je dostavljeno vrednovanom visokom učilištu koje je imalo pravo podnošenja pisanih prigovora u roku od 15 dana od dana primitka mišljenja sukladno točki 3.12. Postupka reakreditacije visokih učilišta.

Vrednovano visoko učilište nije iskoristilo mogućnost podnošenja prigovora u navedenom roku.

3. Uvjeti propisani Zakonom i Pravilnicima

U vezi s uvjetima propisanim Zakonom i Pravilnicima (kvantitativni uvjeti), Akreditacijski savjet je, analizom podataka koje je dostavilo visoko učilište, utvrdio da Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci ispunjava sve kvantitativne uvjete propisane Zakonom i Pravilnicima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti.

4. Ocjena kvalitete

Ocjena kvalitete prema standardima u postupku reakreditacije vrednovanog visokog učilišta sadržana je u završnom izvješću stručnog povjerenstva i predstavlja sastavni dio ove akreditacijske preporuke.

Stručno povjerenstvo je, na temelju uvida u prikupljene dokaze i dostupne pokazatelje donijelo ocjenu za svaki standard, a na temelju ocjene standarada unutar teme, povjerenstvo je ocijenilo i svaku temu.

Svaki standard i svaka tema ocjenjuje se na sljedeći način: nezadovoljavajuća razina kvalitete, minimalna razina kvalitete, zadovoljavajuća razina kvalitete i visoka razina kvalitete.

U pogledu ocjena tema, vrednovano visoko učilište ocijenjeno je kako slijedi:

<i>Ocjena razine kvalitete po temama</i>				
<i>Naziv teme</i>	Nezadovoljavajuća razina kvalitete	Minimalna razina kvalitete	Zadovoljavajuća razina kvalitete	Visoka razina kvalitete
<i>I. Interno osiguravanje kvalitete i društvena uloga visokog učilišta</i>			X	
<i>II. Studijski programi</i>			X	
<i>III. Nastavni proces i podrška studentima</i>			X	
<i>IV. Nastavnici i institucijski kapaciteti</i>			X	
<i>V. Znanstvena/umjetnička djelatnost</i>			X	

Prilikom donošenja mišljenja Akreditacijski savjet je utvrdio kako je stručno povjerenstvo standarde 2.2., 2.3., 5.1. i 5.4. ocijenilo ocjenom Minimalna razina kvalitete.

Pritom je utvrdio da se radi o **2 ključna standarda** i to:

- standard 2.2. Predviđeni ishodi učenja studijskih programa koje visoko učilište izvodi odgovaraju razini i profilu kvalifikacija koje se njima stječu
- standard 5.1. Nastavnici i suradnici zaposleni na visokom učilištu posvećeni su postizanju visoke kvalitete i kvantitete znanstvenog istraživanja.

U standardu 2.2. stručno povjerenstvo je, između ostalog, utvrdilo sljedeće:

- postoje dokazi kako neki smjerovi na preddiplomskom studiju i neki na diplomskom studiju imaju identične ishode učenja,
- provjerom ishoda učenja za kolegije tijekom posjeta i onih navedenih na mrežnoj stranici utvrđeno je da oni u velikom broju slučajeva nisu dobro definirani, a uočljiv je i nedostatak dosljednosti,
- postoji niz ishoda učenja studijskih programa kojima pridonosi samo jedan ishod kolegija, posebice na diplomskoj razini, a jedan od njih je Tjelesni odgoj, što je potpuno neodgovarajuće
- pronađena su i druga nepodudaranja u slučajevima u kojima veliki i opći kolegiji doprinose samo jednom, vrlo usko definiranom ishodu studijskog programa, kao i obrnuto, da vrlo široke i općenite ciljeve studijskih programa pokriva malen broj kolegija koji se ne poklapaju.
- u razgovoru sa studentima, studenti su predložili stavljanje više naglaska na strane jezike i uključivanje kolegija povezanih s radom na mreži i web dizajnom, a komentirali su i preklapanje i ponavljanje nekih kolegija na studijskim programima.
- u razgovoru s alumnijima, alumniji su predložili uključivanje kolegija iz psihologije.

-iako očekivani ishodi učenja jasno odražavaju kompetencije koje su nužne za pronalazak zaposlenja, nastavak obrazovanja i druge potrebe pojedinca i društva, stručno povjerenstvo je mišljenja kako se ne jamči ostvarivanje zacrtanih ishoda učenja studijskih programa.

-kad je riječ o nastavku obrazovanja, sustav studiranja 4+1 ograničava studentsku mobilnost na druge institucije u zemlji i inozemstvu.

U standardu 2.3. stručno povjerenstvo je, između ostalog, utvrdilo sljedeće:

-provjerom opisa kolegija na mrežnim stranicama i provjerom dokumentacije tijekom posjeta uočen je raskorak u oblikovanju ishoda učenja, od kojih mnogi nisu usklađeni s Bloomovom taksonomijom i dublinskim deskriptorima.

-provjerom ishoda učenja, načina vrednovanja i ocjenjivanja te odgovarajućih zadataka i ispita, uočeno je nepodudaranje između ishoda učenja i metoda vrednovanja. To se osobito odnosi na socijalne, komunikacijske i interpersonalne vještine (eng. *Soft skills*) koje nisu adekvatno vrednovane u procesu, zbog velikog ponderiranja pisanih ispita koji se u velikoj mjeri sastoje od pitanja zatvorenog tipa. Povratne informacije u anketi poslodavca navode različite socijalne, komunikacijske i interpersonalne vještine kao one koje je potrebno poboljšati.

-konstruktivno usklađivanje kolegija još nije provedeno, iako je planirano

-s obzirom na gore navedeno, trenutačno se ne može jamčiti ostvarivanje ishoda učenja studijskih programa.

U standardu 5.1. stručno povjerenstvo je, između ostalog, utvrdilo sljedeće:

-sukladno podacima iz Samoanalize, stručno povjerenstvo je, između ostalog, utvrdilo da je visoko učilište objavilo ukupno 0,76 publikacija po nastavniku u godini u posljednjih 5 godina

-nije izdana niti jedna knjiga u inozemstvu,

-pregledom popisa radova i suradnika Fakulteta i uvidom u CROSBI profil Fakulteta utvrđeno je da je tek relativno malo radova za koje se može tvrditi da su „najviše kvalitete“ prema tradicionalnim mjerilima, poput faktora odjeka časopisa (*Journal Impact Factor – JIF*).

-u posljednjih 5 godina nastavnici fakulteta objavili su samo tri rada u časopisima u prvom kvartilu u bazi WoS, a ukupno 6 radova u časopisima u prvom i drugom kvartilu u bazi WoS. Ako se to podijeli s brojem nastavnika i suradnika, to iznosi samo 0,008 radova u časopisima u prvom kvartilu u WoS-u po nastavniku/suradniku u posljednjih 5 godina (a 0,0017 u časopisima u prvom i drugom kvartilu u WoS-u). To je daleko od cilja koje si je visoko učilište zacrtalo u viziji da postane vodeća ustanova za istraživanje iz područja turizma u Hrvatskoj i široj regiji.

-Ako se uzme u obzir da je turizam interdisciplinarno područje koje pokriva ili je dio mnogih drugih disciplina, neobično je da je samo jedan rad objavljen u vodećem časopisu iz područja turizma i ugostiteljstva u posljednjih 5 godina (tj. u časopisu *Current Issues in Tourism*).

-iako je visoko učilište uspostavilo 2013. godine sustav financijskih potpora, a nastavno osoblje dobiva određeni iznos za svaki članak objavljen u visoko rangiranim časopisima, taj sustav je potrebno revidirati: poticaje treba učiniti konkurentnijim, a ne ih temeljiti na „jednakoj nagradi za sve“ (npr. odrediti visinu poticaja na temelju kvartila ili faktora odjeka časopisa).

U standardu 5.4. stručno povjerenstvo je, između ostalog, utvrdilo, sljedeće:

- Fakultet trenutačno zaostaje po pitanju nekoliko ključnih ciljeva, uključujući 1) međunarodnu vidljivost znanstvenika i uključivanje u europski istraživački prostor; 2)

internacionalizaciju znanstvenih istraživanja; 3) izvrsnost u znanstvenim istraživanjima, dok se drugi ciljevi postižu na adekvatan način.

- prema finansijskoj procjeni (Tablica 4.11 Analitičkog dodatka Samoanalizi, str. 78), prihodi od znanstvenih projekata udvostručili su se od 2016. do 2017., ali su činili samo 3,8 % ukupnog prihoda od vlastite aktivnosti, a samo 0,5 % ukupnih operativnih prihoda Fakulteta, što je vrlo malen udio.

-s obzirom na ključni element znanstvene aktivnosti, tj. ljudske resurse, Tablica 4.4 Analitičkog priloga otkriva prilično neujednačenu raspodjelu broja radova i broja citata u Google Scholaru među nastavnicima Fakulteta. Vrlo je malo nastavnika koji se ističu brojem citata, dok ih je mnogo s vrlo malim brojem citata. Značajan dio ove druge kategorije nastavnika čine redoviti profesori u trajnom zvanju. Kada je riječ o održivosti znanstvene djelatnosti, to nikako nije dobro, jer to znači da postoji velika ovisnost o vrlo malom broju pojedinaca.

5. Preporuke za unapređenje kvalitete

Preporuke za unapređenje kvalitete koje su sadržane u završnom izvješću stručnog povjerenstva predstavljaju sastavni dio ove akreditacijske preporuke.

6. Zaključak

Na temelju završnog izvješća stručnog povjerenstva s pripadajućom ocjenom kvalitete i očitovanja vrednovanog visokog učilišta, a dajući posebnu težinu ključnim standardima 2.2. i 5.1. te utvrđenjima stručnog povjerenstva u navedenim standardima, a koje Akreditacijski savjet smatra ključnim za kvalitetno izvođenje studijskih programa vrednovanog visokog učilišta, kao i za obavljanje znanstvene djelatnosti, Akreditacijski savjet je donio mišljenje o ishodu postupka reakreditacije vrednovanog visokog učilišta kako je navedeno u točki 2. ove Akreditacijske preporuke. Pritom je Akreditacijski savjet odredio vremenski rok za uklanjanje nedostataka od **tri godine** jer se u predmetnom slučaju radi o nedostacima za čije je uklanjanje potreban dulji vremenski period, a koji nisu toliko značajni da bi ozbiljnije ugrožavali kvalitetu izvođenja studijskih programa.

U skladu s točkom 3.14. Postupka reakreditacije visokih učilišta, vrednovano visoko učilište je dužno **najkasnije tri mjeseca prije isteka vremenskog roka za uklanjanje nedostataka** koje je određeno pismom očekivanja podnijeti Agenciji izvješće o učinjenom na hrvatskom i engleskom jeziku, u pisanim i elektroničkim obliku. U podnesenom izvješću je vrednovano visoko učilište dužno, uz ostalo, staviti poseban naglasak na standarde 2.2., 2.3., 5.1. i 5.4. koji su bili ocijenjeni ocjenom Minimalna razina kvalitete.

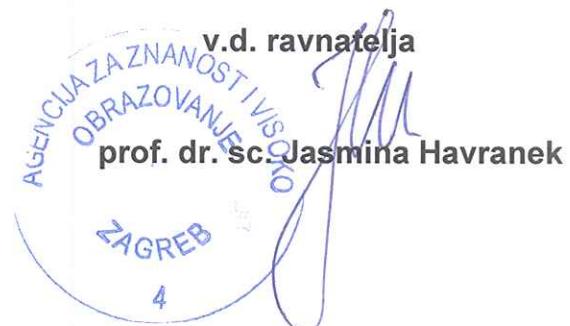
U skladu s navedenim, a temeljem članka 22. stavka 3. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09) te uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, doneseno na 105. sjednici, održanoj dana 28. svibnja 2019. godine, Agencija za znanost i visoko obrazovanje preporuča ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje:

1. Izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka od 3 godine za djelatnost visokog obrazovanja Fakultetu za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci.

2. Izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka od 3 godine za znanstvenu djelatnost Fakultetu za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci.

Ukoliko visoko učilište ispunjava tražene uvjete za djelatnost visokog obrazovanja i znanstvenu djelatnost prije isteka pisma očekivanja, preporuča se, po dostavi dokaza, razmotriti izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti.

3. Vrednovano visoko učilište je dužno najkasnije tri mjeseca prije isteka vremenskog roka za uklanjanje nedostataka koje je određeno pismom očekivanja podnijeti Agenciji izvješće o učinjenom na hrvatskom i engleskom jeziku u pisanim i elektroničkim obliku.

Dostaviti:

1. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
n/p ministrici, prof. dr. sc. Blaženka Divjak, Donje Svetice 38, Zagreb,
2. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
n/p državne tajnice, prof. dr. sc. Branka Ramljak, Donje Svetice 38, Zagreb,
3. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
n/p državnog tajnika, dr. sc. Tome Antičić, Donje Svetice 38, Zagreb,
4. Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Sveučilišta u Rijeci,
n/p dekanice, prof. dr. sc. Dora Smolčić Jurdana, Naselje Ika, Primorska 42,
Opatija,
5. Sveučilište u Rijeci,
n/p rektorice, prof. dr. sc. Snježana Prijić Samardžija, Trg braće Mažuranića 10,
Rijeka,
6. Pismohrana, ovdje.